

Dr. Baticz Csaba\* – Péteri Attila\*\*

## A SZELLEMI TULAJDON NEMZETI HIVATALA NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉGÉNEK FŐBB JELLEMZŐI 2015 MÁSODIK FELÉBEN

### MAGYARORSZÁG KÉPVISELETE A SZELLEMI TULAJDON VILÁGSZERVEZETE (WORLD INTELLECTUAL PROPERTY ORGANIZATION, WIPO) KERETÉBEN FOLYÓ NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN

A korábbi évekhez hasonlóan, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (SZTNH) 2015 második felében is ellátta Magyarország képviseletét a WIPO rendezvényein, valamint bizottságainak és munkacsoportjainak ülésein.

Június és július fordulóján került megrendezésre a Szerzői és Szomszédos Jogok Állandó Bizottságának 30. ülése. Júliusban tartották a Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság 22. ülését és a Program- és Költségvetési Bizottság 23. ülését, ez utóbbit hamarosan követte a 24. ülés szeptemberben. Októberben zajlott a WIPO-tagállamok közgyűléseinek 55. üléssorozata, illetve ebben a hónapban tartották az Új Növényfajták Oltalmára Létrehozott Nemzetközi Unió (UPOV) őszi üléseit. Novemberben tartották a madridi rendszer munkacsoportjának ülését, a Védjegyek, Ipari Minták és Földrajzi Árujelzők Jogi Oltalmával Foglalkozó Állandó Bizottságának 34. ülését, a hágai rendszerről szóló szemináriumot, a Jogérvényesítési Tanácsadó Bizottság ülését és a madridi rendszerről szóló szemináriumot. Decemberben munkatársaink részt vettek a Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság 23. ülésén, a Szerzői és Szomszédos Jogi Állandó Bizottság 31. ülésén, a hágai rendszer munkacsoportjának ülésén, a Visegrádi Szabadalmi Intézet (VSZI) Igazgatótanácsának első ülésén, valamint a VSZI és a WIPO közötti együttműködési megállapodás aláírási ceremóniáján.

*A Szerzői és Szomszédos Jogi Állandó Bizottság (Standing Committee on Copyright and Related Rights, SCCR) 30. ülése, Genf, június 29. – július 3.*

Az ülésen az SZTNH-t a Nemzetközi Szerzői Jogi Osztály jogi ügyintézője képviselte.

Az Európai Unió tagállamai a Bizottság vezetésével, a közép-európai és balti államok regionális csoportja (CEBS) Románia vezetésével koordinálta a tagállamok, illetve a regionális csoport esetében az országcsoportok álláspontját.

\* Főosztályvezető-helyettes, Jogi és Nemzetközi Főosztály, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala.

\*\* Nemzetközi ügyintéző, Nemzetközi Együttműködési Osztály, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala.

Az ülésen számos kapcsolódó rendezvényre (nem hivatalos napirendi pontként) került sor, amelyek közül kiemelendő a WIPO közös jogkezelést érintő projektje. A *TAG of Excellence* projekt, amely 2013-ban indult a nemzetközi közös jogkezelő szövetségek és a WIPO közös konzorciumaként, három kérdésre fókuszál: a közös jogkezelő szervezetek átláthatóságára, kiszámíthatóságára és irányítására.

A megnyitót követően félnapos informális ülés keretében prezentációk hangzottak el az egyes régiók műsorszolgáltatóit képviselők előadásában. A tárgyhoz kapcsolódik, hogy aktualizálásra került a „Current Market and Technology Trends in the Broadcasting Sector” c. tanulmány.

Az SCCR az ülés első két napján – a nyitófelszólalásokat követően – a műsorsugárzó szervezetek védelméről szóló szerződéshez kapcsolódóan folytatta munkáját, amelyben a magyar delegáció is részt vett. Lényeges kérdés volt a definíciók körvonalazása, ennek keretében a műsorszolgáltató szervezet, a *broadcasting* és *casting*, valamint a jel definíciójának egyértelműsítése.

Ezt követően a könyvtárakra és archívumokra vonatkozó kivételek és korlátozások napirendi pontjának tárgyalása következett egy táblázat alapján, majd az oktatási és kutatási intézményekre vonatkozó korlátozások és kivételek napirendi pontot vitatták meg a résztvevők.

Az ülés végén az SCCR nem fogadott el következtetéseket, az ülés elnökének összefoglalóját tudomásul vette.

*A Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság (Standing Committee on the Law of Patents, SCP) 22. ülése, Genf, július 27–31.)*

Az ülésen az SZTNH részéről az Iparjogvédelmi Jogi Osztály osztályvezetője vett részt. A napirenden a feltalálói lépés, illetve a feltárás hatékonysága tárgyában elkészített két tanulmány szerepelt. Ennek alapján a következő kérdéseket vizsgálták:

- a szabadalmak minősége és a felszólalási rendszerek;
- a szabadalmi jogokra vonatkozó kivételek és korlátozások;
- szabadalmak és egészség;
- a szabadalmi ügyvivők tudomására jutott, az ügyfelekre vonatkozó bizalmas információk védelme;
- technológiatranszfer.

*Az EU-tagállamok és a CEBS-csoport koordinációs ülései*

A luxemburgi elnökségi stáb és az EU genfi delegációjának vezetésével megtartott koordinációs üléseken aktívan közreműködött a magyar delegáció a közös álláspont kialakításában és a hozzászólások szövegének kidolgozásában. Az EU tagállamai továbbra is támogatják az Egyesült Államok által a szabadalmak minősége tárgyában előterjesztett javaslatot,

valamint a bizalmas információk közlésével kapcsolatos nemzetközi „soft law” felé vezető munkát. Az üléseken a legfontosabb kérdés a további munkával kapcsolatos fellépés volt. Mind az EU, mind a CEBS a konszenzus elérése érdekében számottevő rugalmasságot tanúsított annak érdekében, hogy a további munkával kapcsolatos informális egyeztetések sikerre vezessenek.

A két utolsó ülésnapot kitevő informális egyeztetések célja a további munka kapcsán történő megállapodás tető alá hozása volt. Az erőfeszítések eredményeként az SCP a következők szerint határozott a további munka tárgyában:

- a megvitatandó kérdések nem kimerítő listája további kidolgozásra és megvitatásra az SCP következő ülésén is nyitva áll;
- az SCP mandátumát nem érintve, a bizottság egyetértett abban, hogy a következő ülésen a munka tényfeltárással szorítkozzék, ebben a szakaszban még ne vezessen harmonizációra.

*A Program- és Költségvetési Bizottság (Program and Budget Committee, PBC) 24. ülése, Genf, szeptember 14–18.*

Az ülésen az SZTNH-t a Jogi és Nemzetközi Főosztály helyettes vezetője képviselte.

A WIPO főigazgatója röviden beszámolt az elmúlt időszak fejleményeiről és a WIPO pénzügyi helyzetéről, kiemelte a következő biennium költségvetésére vonatkozó javaslat elfogadásra ajánlását mint legfontosabb feladatot. Kérte ehhez a tagállamok konstruktív hozzáállását és kompromisszumkészségét.

*A Független Tanácsadó Felügyeleti Bizottság (Independent Advisory Oversight Committee, IAOC) jelentése*

Az IAOC a 2015. szeptember 8-án kibocsátott éves jelentésében a 2014. szeptember 1. és 2015. augusztus 31. közötti időszakot tekintette át. A bizottság a WIPO pénzügyi jelentésében foglalt információk tartalmával elégedett volt. Az IAOC 2014. évi munkatervét végrehajtotta, a 2015. évi terv végrehajtása pedig a megfelelő úton halad.

*A külső könyvvizsgáló jelentése*

A külső könyvvizsgáló (*Comptroller and Auditor General of India*) a WIPO 2014. évi pénzügyi helyzetéről szóló jelentést megalapozottnak, a pénzügyi előírásokkal összhangban lévőknek nyilvánította. A tranzakciók a pénzügyi szabályzat előírásainak megfelelően zajlottak le.

*A Belső Felügyeleti Részleg (Internal Oversight Division, IOD) igazgatójának éves jelentése*

A belső ellenőrzésre vonatkozó alapszabály (Audit Charter) vonatkozó rendelkezése értelmében az IOD igazgatója minden évben összefoglaló tevékenységi beszámolót készít a fő-

igazgató számára. A dokumentumot a külső auditor és az IAOC is megkapja, valamint azt a tagállamok éves közgyűlése elé is beterjesztik.

*Az Együttes Vizsgáló Egység (Joint Inspection Unit, JIU) ajánlásainak végrehajtásáról szóló előrehaladási jelentés*

A PBC tudomásul vette a JIU jelentésében foglaltakat a 2010 és 2014 között előterjesztett ajánlások elfogadásáról és végrehajtásáról, illetve üdvözölte az ajánlások végrehajtását. Az öt év alatt harminc olyan ajánlás volt, amely releváns a WIPO-ra nézve. A titkárság jelentéstétele kötelezettsége folyamatos, erről be kell számolnia a PBC-nek. A jelentésben szereplő 20 ajánlás közül hetet végrehajtott a WIPO, egy van folyamatban és nyolcat még vizsgálnak.

*Pénzügyi jelentés a 2014. évről, tagállami hozzájárulások teljesítése*

A 2014. év végi többlet 37 millió CHF-re emelkedett, ami a 2013. év végi többlet (15,1 millió CHF) képest 145%-os növekedést jelent. Ez lényegében a PCT-rendszer teljesítményének köszönhető. A PCT-unió a teljes bevétel 76%-át adta 2014-ben (7,7%-os növekedés 2013-hoz képest). A 2014. évi teljes bevétel – a 2013. évi 351,6 millió CHF-hez képest 5,3%-os növekedéssel – 370,18 millió CHF összegű volt. A kiadások 2014-ben 333,2 millió CHF-et tettek ki. Ez egy százalékkal alacsonyabb a 2013. évi kiadásoknál. A tagállami hozzájárulásokról szóló dokumentumok szerint Magyarországnak nincs hátraléka.

*Költségvetési javaslat a 2016–2017. bienniumra*

A tervezet a bevétel 6%-os növekedésével számol, így a bienniumra tervezett összes bevétel 756,3 millió CHF (IPSAS szerinti kiigazítással 748,2 millió CHF), míg az összes tervezett kiadás 707,0 millió CHF (IPSAS szerinti kiigazítással 727,4 millió CHF), így a várható működési eredmény 20,8 millió CHF többlet. A díjbevételek várhatóan 95%-ot tesznek majd ki, a teljes bevételből a PCT-díjak 76%-os részesedésével. A fejlesztési kiadások 21,3%-ot tesznek majd ki, abszolút értékben 7,6 millió svájci frankkal többlet, mint a jelenlegi bienniumban. A kiadások 64,6%-át a HR-kiadások teszik ki.

*A WIPO-tagállamok 55. közgyűléssorozata (55th series of the Assemblies of the Member States of WIPO), Genf, október 5–14.*

Az ülésorozaton az SZTNH-t az elnök, a jogi elnökhelyettes és a Jogi és Nemzetközi Főosztály vezetője képviselte.

A tagállamok Kolumbia WTO-nagykövetét, Gabriel Duquet választották meg a WIPO-közgyűlés elnökének. Dr. Bendzsel Miklóst, az SZTNH elnökét a Madridi Unió közgyűlésének alelnökévé, dr. Ficsor Mihály jogi elnökhelyettest pedig a WIPO Szerzői Jogi Szerződése közgyűlésének elnökévé választották meg.

A közgyűléssorozaton született döntéseknek megfelelően Magyarország az elkövetkező két évben is megtartja tagságát a Program- és Költségvetési Bizottságban, valamint a Koordinációs Bizottságban.

A PCT-unió közgyűlése egyhangú döntésével nemzetközi kutatási és nemzetközi elővizsgálati szervvé, ún. PCT-hatósággá nevezte ki a Visegrádi Szabadalmi Intézetet. A VSZI nevében a magyar delegáció ismertette a plénummal a PCT Műszaki Együttműködési Bizottságának 2015. júniusi ülését követő időszak VSZI-vel kapcsolatos fejleményeit. Erre reflektálva támogatólag szólalt fel Ausztria, a közép-európai és balti államok csoportja (CEBS) nevében Románia, az Északi Szabadalmi Intézet (NPI) nevében Izland, továbbá Japán, Ukrajna, Chile, Kína, Szingapúr, Oroszország, Montenegró, az Egyesült Államok, Finnország, Spanyolország, Görögország, Ausztrália, Uganda, a Koreai Köztársaság és Ghána.

A tagállamok a PBC által előterjesztett javaslatnak megfelelően jóváhagyták a WIPO 2016–2017-re vonatkozó költségvetését. Mindez annak is köszönhető volt, hogy az ellenérdekeltek kompromisszumos megoldásra jutottak a lisszaboni rendszer pénzügyi fenntarthatóságát illető további teendőket illetően. Az informális tárgyalásokon a magyar delegáció is aktív szerepet vállalt. A Lisszaboni Unió közgyűlése úgy döntött, hogy a 2016. évi közgyűlésig megfelelő intézkedéseket kell elfogadni az unióban keletkezett deficit felszámolása érdekében. Amennyiben ezek az intézkedések nem bizonyulnak hatékonyak, a Lisszaboni Uniónak kölcsönt kell felvennie a tagállami hozzájárulások által finanszírozott unióktól.

A tagállamok megállapodásra jutottak az IGC mandátumának megújításra és a következő két évre vonatkozó munkatervre vonatkozóan. A bizottság munkáját szemináriumok és műhelytalálkozók egészítik majd ki. A WIPO közgyűlése 2017-ben dönthet az esetleges diplomáciai értekezletek összehívásáról.

Elfogadásra kerültek a WIPO további külső irodáinak megnyitásával kapcsolatos irányelvek azzal, hogy a következő két bienniumban legfeljebb három-három iroda megnyitására van lehetőség, prioritást biztosítva az afrikai kontinens számára.

A közgyűlés döntött a formatervezésiminta-oltalmi eljárások alakításainak harmonizálásáról szóló nemzetközi szerződés tárgyában a diplomáciai értekezlet összehívásáról, amelynek időpontját 2017 első felére tűzte ki. Ennek feltétele, hogy az SCT 34. és 35. ülésén megállapodás szülessen a technikai segítségnyújtás, valamint a hagyományos tudás jogosulatlan felhasználásával szembeni védelmet célzó feltárési követelmény tárgyában.

A PCT végrehajtási szabályzatát érintően több hasznos, a rendszerhez való hozzáférés lehetőségeit szélesítő és a bejelentők számára nagyobb rugalmasságot biztosító módosítási javaslatot fogadtak el a tagállamok.

A tagállamok többéves tárgyalási folyamat végére tettek pontot azzal, hogy megállapodásra jutottak a fejlesztési kiadások költségvetési fogalmáról, amelyet először a 2018–2019. évre szóló költségvetési javaslat kidolgozásánál kell majd figyelembe venni.

*Az Új Növényfajta Oltalmára létrehozott Nemzetközi Unió (UPOV) bizottságainak és Tanácsának őszi ülései, Genf, október 26–29.*

Az üléseken az Iparjogvédelmi Jogi Osztály vezetője és a Gyógyszer és Agrárkémiai Osztály szabaddalmi elbírálója képviselte a hivatalt.

*Az Igazgatási és Jogi Bizottság (CAJ) ülése*

A lényegében származtatott fajta tárgyában elsőként a Közösségi Növényfajta-hivatal (CPVO) ismertette saját gyakorlatát. Ezt követően a CAJ elfogadta a lényegében származtatott fajtaokról, illetve a szaporítóanyagokról szóló magyarázó megjegyzések egyes módosításait. Az elsőként említett magyarázó megjegyzések körében különösen élénk vita kísért egyes pontok felülvizsgált szövegének a kidolgozását.

A fajtanevekről szóló napirendi pont kapcsán az UPOV hivatala az előkészítő irat bemutatása körében ismertette a fajtanevek hasonlóságával kapcsolatos kutatási eszköz kifejlesztésére irányuló munka állását. A hivatal felkérte a tagállamokat a tesztelési folyamat második fázisában való részvételre.

Ezt követően az UPOV hivatala ismertette az UPOV adatbázisaival, a GENIE és a PLUTO adatbázissal kapcsolatos munkacsoport aktuális eredményeit. Az ISO-követelményeknek való megfelelést célzó, illetve újabb kutatási opciókkal kapcsolatos fejlesztéseket a CAJ támogatta.

Az UPOV hivatala beszámolt az elektronikus bejelentési rendszer kifejlesztésére irányuló munka állásáról. A jelenlegi első prototípus-változat (PV1) után a következő lépés – újabb fajta, nyelvek, hivatalok, fizetési feltételek stb. beépítését követően – a második változat (PV2) kifejlesztése 2015 végéig. Ennek alkalmazására és tesztelésére 2016 februárja és júliusa között kerül sor, az eddigiekben részt vevő partnerek (WIPO, CPVO, ISF, CIOFORA) és húsz tagállami hivatal közreműködésével.

*Az Egyeztető Bizottság (CC) ülése*

A pénzügyi kérdések kapcsán az UPOV hivatala ismertette a CC 2015. márciusi ülésén javasoltak szerint módosított, 2016/2017-re szóló költségvetés tervezetét. A CC támogatta a tervezet tanács elé terjesztését elfogadásra. A CC elfogadta továbbá a 2014. évi pénzügyi nyilatkozatot, a külső auditor jelentését és a 2018–2023. közötti időszakban eljáró külső auditor kijelölésére irányuló eljárási rendet.

Az ülés további témái többek között a következők szerepeltek: oktatás, kommunikációs stratégia, elektronikus bejelentési űrlap, a nemzetközi együttműködési rendszer.

*Az UPOV tanácsának ülése*

A CC vonatkozó ajánlásai alapján a tanács

- jóváhagyta az Irán szabályozásával kapcsolatos módosításokra irányuló javaslatot;
- jóváhagyta a TGP-munkacsoportok által elfogadott dokumentumokat, valamint magyarázó és tájékoztató iratokat;
- elfogadta a 2016–2017-es időszakra szóló költségvetést, a 2014. évi pénzügyi nyilatkozatot és a külső auditor jelentését.

A tanács elfogadta az UPOV főtitkárának 2014. évi jelentését, valamint a 2014. első három negyedévére vonatkozó tevékenységi jelentését, és egyben jóváhagyta az UPOV 2016. évi munkatervét.

*A madridi rendszer fejlesztésére létrehozott munkacsoport (Working Group on the Legal Development of the Madrid System) 13. ülése, Genf, november 2–6.*

Az ülésen az SZTNH részéről az Iparjogvédelmi Jogi Osztály vezetője vett részt.

Az ülés napirendjén az alábbi kérdések szerepeltek:

- a Madridi Megállapodáshoz és Jegyzőkönyvhöz tartozó közös végrehajtási szabályzat egyes módosításai;
- a Madridi Jegyzőkönyv 9*sexies* cikke alkalmazásának felülvizsgálatával kapcsolatos tájékoztatás;
- a nemzetközi lajstromozás megosztására, illetve összevonására vonatkozó javaslat;
- a fordításokkal kapcsolatos gyakorlat felülvizsgálata a közgyűlés felhatalmazása alapján;
- a függőség elvével kapcsolatos kérdések tárgyában folytatott felhasználói felmérés;
- a Madridi Megállapodás 14. cikk (1) bekezdése, valamint (2) bekezdés (a) pontja alkalmazásának befagyasztásával kapcsolatos javaslat;
- a közös végrehajtási szabályzat módosított 24. szabálya (5) bekezdésének alkalmazásával kapcsolatos kérdések;
- egyéb kérdések.

Az ülés elején elhangzott, hogy a rendszer globalizálódásával párhuzamosan annak elektronizáltsága is növekszik: jelenleg a nemzetközi irodához továbbított iratok mintegy 70%-a elektronikus úton érkezik. A munkacsoport tevékenységének fókuszában éppen az áll, hogy a növekvő és fejlődő rendszer hogyan képes megbirkózni a folyamatos változásokkal a régi alapkövek változatlanul hagyása mellett.

A napirenden szereplő kérdések megvitatását követően a plenáris vita helyszínén a nemzetközi iroda és a tagállami hivatalok közötti kerekasztal-beszélgetésre került sor, amely a nemzetközi iroda felvetései alapján a következő témákat érintette:

- a madridi rendszer legújabb fejleményeivel kapcsolatos tájékoztatás;
- hiánypótlási felhívások;



- ideiglenes elutasítások;
- különböző ábécék írásmódja szerinti védjegyek.

*A Védjegyek, Ipari Minták és Földrajzi Árujelzők Jogi Oltalmával Foglalkozó Állandó Bizottság (Standing Committee on the Law of Trademarks, Industrial Designs and Geographical Indications, SCT) 34. ülése, Genf, november 16–18.*

Az ülésen az SZTNH-t a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály helyettes vezetője képviselte.

Az érdemi napirendi pontok között elsőként a formatervezésiminta-oltalmi eljárások alakításainak harmonizálásáról szóló nemzetközi szerződés (DLT) tervezetét érintette az SCT. A közgyűlés döntésének megfelelően csak a megjelölt két témáról (a fejlődő államok által igényelhető technikai támogatások, nyilvánosságra hozatali kötelezettség) folyt érdemi párbeszéd, a tervezet többi rendelkezése tekintetében nem nyitották újra a vitát.

A technikai támogatások kapcsán az Afrikai Csoport, Irán és az ázsiai és csendes-óceáni térség országait tömörítő csoport képviselője a rendelkezések cikkbe foglalása mellett érvelt. Az Amerikai Egyesült Államok továbbra is a határozati formát szorgalmazta, és arra mutatott rá, eddig nem hangzott el olyan megalapozott ellenérv, hogy azok alacsonyabb hatékonyság vagy bármilyen egyéb indok miatt nem lennének alkalmasak az igények kielégítésére. Az EU továbbra is rugalmas volt ebben a kérdésben.

A nyilvánosságra hozatali kötelezettség vonatkozásában az Afrikai Csoport képviselőjében Nigéria ismételten bemutatta javaslatát (disclosure), amivel a tervezet 3. cikkének (1) bekezdése alatt (mintaoltalmi bejelentés kellékei) egy önálló pont beillesztését javasolta. Ennek az opcionális szabálynak a célja, hogy a DLT alapján se legyenek a szerződő államok elzárva annak a lehetőségétől, hogy a bejelentések kapcsán előírassák a forrás pontos és részletes leírását, amennyiben a mintát valamilyen tradicionális tudás segítségével, folklór vagy genetikai sokszínűség elemének a felhasználásával alakította ki a szerző. Ezt követően Nigéria azt javasolta, hogy informális egyeztetés keretében folytassák a munkát.

Az országnevek fokozott védelme napirendi pont alatt a titkárság ismertette a védjegy-eljárásokkal összefüggésben készített tanulmány kiegészítésének a tartalmát. A hozzászólásokat követően az elnök azzal zárta a napirendi pontot, hogy a munkát folytatni fogják, a titkárságot pedig a felülvizsgált munkaanyagok mint referenciadokumentumok publikálására kérte, továbbá feladatként jelölte meg az olyan eljárási gyakorlati területek azonosítását, ahol konvergencia felmerülhet.

A védjegyek és az új generikus doménnevek (gTLD) kapcsán a titkárság meghívására ismét jelen volt a WIPO vitarendezési központjának a munkatársa, aki bemutatójában utalt az előkészítő irat tartalmára.

A WIPO közgyűlésének korábbi döntése szerint a földrajzi árujelzők témáját érintően meg kell kezdeni a munkát az SCT-ben, aminek a plénum mandátumán belül maradván, de ki kell terjednie a földrajzi árujelzők oltalmát érintő minden aspektusra. Ennek nyomán



az ülésre Franciaország – a fenti iránymutatás értelmezéseként – kidolgozott egy harmadik javaslatot, amiben két téma köré csoportosítva javasolja a munka elvégzését: a földrajzi árujelzők oltalmát általánosságban érintő szakmai párbeszéd, de kizárólag a nemzeti és regionális rendszerekre korlátozva; a földrajzi árujelzők interneten történő felhasználásának a kérdései.

Az ülés lezárását megelőzően több regionális csoport általános nyilatkozatot terjesztett elő, ezek szövege és az azokban megjelenített álláspontok összecsengtek az ülés elején ki-fejtettekkel.

*A Jogérvényesítési Tanácsadó Bizottság (Advisory Committee on Enforcement, ACE) 10. ülése, Genf, november 23–25.*

Az ülésen az SZTNH-t a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület titkára képviselte.

Az ülés a résztvevők tapasztalatokban gazdag prezentációinak előadását és megvitatását foglalta magában. A téma a szellemi tulajdon népszerűségének a növelése, az IP által biztosított lehetőségek hatékony és széles körű népszerűsítése és az ezt segítő eszközök áttekintése volt.

Az ülés elnöke rámutatott, hogy a globalizációval egyre fontosabb szerepet kapnak az IP-jogok és azok jelentőségének felismerése, valamint a területhez kapcsolódó elképzelések, eredmények megosztása. A cél olyan környezet kialakítása a nemzeti tapasztalatok összegzésével, amelyben a szellemi tulajdon-jogok betöltik az újítás és a kreativitás kibontakoztatásában kijelölt és elvárt támogató szerepüket.

Az ülésen részt vevő 160 szakértő 65 államot, illetve 18 megfigyelőt képviselt. 31 prezentáció hangzott el két nagy témakör köré csoportosítva: az egyik az alternatív vitarendezési lehetőségek a szellemi tulajdon területén; a másik az eredményes jogérvényesítés eszközeinek bemutatása a piacon megjelenő hamisítványokkal és szerzői jogi jogsértésekkel szemben.

Az első témakörrel kapcsolatban a különböző alternatív megoldások részletezésére került sor, ezek közé tartoznak többek között az illetékes hivatalok által nyújtott mediációs eljárások, a genfi Palexpo Trade Fairs keretében biztosított gyorsított eljárás, a doménnevek vonatkozásában felmerült viták tisztázására létrehozott eljárási rend.

A második kérdéscsoporttal kapcsolatban számos ország mutatta be tudatosságnövelő, az IP-re vonatkozó tudnivalók oktatását, az online jogsértések megelőzését célzó intézkedéseit és programjait. A résztvevőkkel ismertették a WIPO szerzői joggal kapcsolatos oktatási anyagát, valamint a jogsértések számának csökkentésére létrehozott önkéntes együttműködések és a jogérvényesítéssel kapcsolatos stratégiák is napirendre kerültek.

A nemzeti tapasztalatok cseréje keretében nyolc állam létrehozott egy kiállítást, ahol az IP-jogok védelmének, valamint a tudatosságnövelés fontosságának az ismertetése és az erre szolgáló eszközök felvonultatása volt a cél.

*A Szabadalmi Jogi Állandó Bizottság (Standing Committee on the Law of Patents, SCP) 23. ülése, Genf, november 29. – december 4.*

Az ülésen az SZTNH részéről az Iparjogvédelmi Jogi Osztály vezetője és az Elnöki Kabinet munkatársa vett részt.

Először az általános nyilatkozatok hangzottak el, majd a nemzetközi szabadalmi rendszerről szóló jelentést hallgathatták meg a résztvevők.

*A szabadalmi jogokra vonatkozó kivételek és korlátozások*

Tagállami tapasztalatok összefoglalását és esettanulmányokat tartalmazó kompiláció készül a titkárság gondozásában, amelyhez hozzájárulásokat kértek a WIPO tagjaitól. Eddig 9 tagállam küldött információkat a kivételekről és korlátozásokról.

*Szabadalmak minősége*

Több hozzászóló is hangsúlyozta, hogy a munkamegosztás nagyon fontos – különösen azon hivatalok számára, amelyek korlátozott erőforrásokkal rendelkeznek. A témában számos ország képviselője tartott rövid előadást.

*Szabadalmak és egészség*

Elsőként a nemzetközi szabadnévfeltárás (INN) témája került napirendre, amelyről a titkárság (a WTO-val és a WHO-val együttműködve) egy megvalósíthatósági tanulmányt készített. A tanulmány csak a tényekre és a lehetséges megoldásokra (és azok nehézségeire) szorítkozik, konkrét javaslatot nem tartalmaz.

A szabadalmak és a közegészségügy kapcsolatáról (a fejlődő és legkevésbé fejlett országokban) szóló szeminárium négy szakértő prezentációjából és egy panelbeszélgetésből állt. A moderátor kiemelte, hogy az egyes fejlődő országokban domináns betegségek elleni gyógyszerek fejlesztésére és terjesztésére nézve nem mindenhol van elegendő ösztönzés a fizetőképes kereslet vagy a termelési kapacitás hiányában.

Egyetértés volt abban, hogy a gyógyszerek jótékonyági jellegű, térítésmentes átadása nem lehet a fenntartható megoldás. Ahol valóban a szabadalmak képezik a hozzáférés akadályát, ott az együttműködési megállapodások jelenthetnek csak kiutat, ez a helyi iparnak is munkát ad, és hosszabb távon is hozzájárul a hozzáférés megkönnyítéséhez.

*A szabadalmi ügyvivők tudomására jutott, az ügyfelekre vonatkozó bizalmas információk védelme*

E témakörben a napirenden a tagállamok közötti tapasztalatcsere szerepelt. Ennek körében több előadás is elhangzott.

### *Technológiatranszfer*

Az SCP előző, 22. ülésére a titkárság a találmány feltárásának elégségségével kapcsolatos tanulmányt készített. A vita ennek alapján, az álláspontok megszokott megosztottságát mutatva zajlott.

A további munkával kapcsolatos vita másfél napon keresztül zajlott, ám sajnálatos módon egyetértés elérése és eredmény nélkül zárult. Megegyezés hiányában az SCP 24. ülésének munkatervét a regionális koordinátorok kísérlik majd meg összeállítani. Ha ez sem jár eredménnyel, az SCP következő ülésének kell majd a megegyezést kialakítania. A GRULAC országcsoport erőteljesen lépett fel a *Model Law*-val kapcsolatos további munka érdekében, míg az Afrikai Csoport hivatalosan bejelentette, hogy a következő ülésen kérelmezni fogja a genetikai források, hagyományos tudás és folklór kérdéseinek napirendre történő felvételét.

### *A Szerzői és Szomszédos Jogok Állandó Bizottságának (Standing Committee on Copyright and Related Rights, SCCR) 31. ülése, Genf, december 7–11.*

Az ülésen az SZTNH-t a Szerzői Jogi Főosztály két jogi ügyintézője képviselte.

Az Európai Unió tagállamai a Bizottság vezetésével, a közép-európai és balti államok regionális csoportja (CEBS) Románia vezetésével koordinálta a tagállamok, illetve a regionális csoport esetében az országcsoportok álláspontjait.

A nyitófelszólalásokat követően az ülés első két napján a műsorsugárzó szervezetek védelméről szóló szerződéshez kapcsolódóan folytatta munkáját a bizottság. Az ülés elnöke bemutatta az általa előkészített dokumentumot, amely a tagországok korábbi álláspontjait összegezte a definíciók, a védelem tárgya és a biztosítandó jogok körében, elősegítve a különböző megközelítések összevetését. A tárgyalások e dokumentum mentén folytak a továbbiakban.

A könyvtárakra és archívumokra vonatkozó kivételek és korlátozások napirendi téma az előző ülésen új dokumentummal bővült: tanulmány jelent meg a múzeumokat érintő szerzői jogi kivételekről és korlátozásokról. Az ülésen bemutatták ennek lényeges elemeit. A tanulmányt követően a tárgybeli általános felszólalások hangzottak el a csoportkoordinátorok részéről.

Az oktatási és kutatási intézményekre vonatkozó kivételek és korlátozások napirend elején a WIPO titkársága ismertette a 2009-ben készült tárgybeli regionális tanulmányokkal kapcsolatos aktuális információkat.

Az egyéb ügyek napirendi pont alatt a GRULAC országcsoport bemutatta a digitális környezetre vonatkozó szerzői jogi elemzés javaslatát.

## AZ EURÓPAI SZABADALMI EGYZEMÉNYBŐL (ESZE) FAKADÓ TAGÁLLAMI JOGOK GYAKORLÁSA ÉS KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE

Az Európai Szabadalmi Szervezetben (ESZSZ) az SZTNH 2015 második felében is ellátta a magyar kormányzati képviseletet.

Munkatársaink részt vettek az ESZSZ Igazgatótanácsa és annak Elnöksége, illetve Albizottsága, a Szabadalmi Jogi Bizottság és a Költségvetési és Pénzügyi Bizottság ülésein, valamint különböző továbbképzéseken.

*Az ESZSZ Szabadalmi Jogi Bizottságának (Committee on Patent Law, CPL) 45. ülése, München, szeptember 15.*

Az ülésen az SZTNH részéről a jogi elnökhelyettes és a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője vett részt.

Az Európai Szabadalmi Hivatal (ESZH) alelnök bemutatta az Európai Szabadalmi Egyezmény (ESZE) végrehajtási szabályzatának 82. szabályára vonatkozó módosítási javaslatot, amelyet a bizottság támogatott.

A bizottság elfogadta az ESZH javaslatát az ESZE végrehajtási szabályzat 147. szabályának módosítására. A javaslat szerint az ESZH áttér a teljes egészében elektronikus iratkezelésre.

Az ESZH képviselője ismertette a nemzetközi szabadalmi anyagi jogi harmonizációs munkák állását, ennek keretében bemutatta a Tegernsee Csoport 2014-es, valamint az Industry Trilateral 2015-ös jelentésének legfontosabb eredményeit. Elmondta, hogy számos szabadkereskedelmi megállapodás tárgyalása során felmerült szabadalmi jogi rendelkezések beiktatása (TTIP, EU-JP FTA, TPP), azonban jogilag rendezetlen helyzethez vezethet, ha a nemzetközi megállapodásokba egymással nem összeegyeztethető szabadalmi jogi szabályok kerülnek. Erre tekintettel az Európai Parlament 2015. júliusi határozatával felhívta az Európai Bizottságot, hogy a tárgyalások során kerülje el azt, hogy a TTIP-megállapodásba szabadalmi anyagi jogi szabályok kerüljenek. A határozat a szabadalmi jog harmonizációjának legmegfelelőbb módjaként a B+ csoporthoz hasonló, meglévő nemzetközi testületek működését jelöli meg.

A B+ csoport elnöke ismertette a csoport által jelenleg vizsgált anyagi jogi kérdéseket és a lehetséges döntési alternatívákat.

Az ESZH ismertette a lényegében biológiai eljárások szabadalmazását kizáró szabályt, valamint a fellebbezési tanácsok ezzel kapcsolatos joggyakorlatát.

Az Európai Szabadalmi Intézet (EPI) képviselője bemutatta az európai szabadalmak olthalmi idejének lejártával kapcsolatban fennálló értelmezési bizonytalanságot.

*Az ESZSZ Igazgatótanácsa Albizottságának 16. ülése (Select Committee of the Administrative Council, SC), München, október 13–14.*

Az ülésen az SZTNH részéről az elnök, a jogi elnökhelyettes és az Elnöki Kabinet munkatársa vett részt.

A felosztási kulcsról szóló vitájában a Select Committee elnökének új javaslatát 17 résztvevő tagállam támogatta, 9 pedig ellenezte.

Az SC elnöke elmondta, hogy a fenntartási díjak szintjéről az előző ülésen ideiglenes döntés született. A felosztási kulcsról is folytak már viták, és a következő ülésen arról is döntést kell hozni.

Az egységes hatályú szabadalmi rendszer (UPP) díjszabályzatáról szóló tervezetről a tagállamok és a megfigyelők mondhattak véleményt. Az SC elnöke összegzésében jelezte, hogy három nagy megközelítés körvonalazódik. Az ESZH javaslatát több tagállam támogatta, bizonyos feltételekkel (rögzített költségplafon, nyereség felosztása a tagállamok között). Más tagállamok az ESZH részéből fedeznék a rendszer adminisztrációs költségeit.

Az Európai Bizottság szóban bemutatta, hogy milyen intézkedéseket irányoznak elő a kkv-k támogatására, amelyek jelentős innovációs potenciál letéteményesei. A cél az, hogy a szabadalmaztatás költségei alacsonyabbak legyenek, mint az abból származó nettó haszon. Jelenleg a szabadalmi rendszer sokszor inkább szinte elriasztó anyagi nehézségekkel jár (ideértve a jogérvényesítést is), és a tagállamok is azt kérik, hogy az egységes hatályú európai szabadalom rendszere a kkv-k számára is vonzó legyen.

Az EPI képviselője bemutatta azt a dokumentumot, amelynek lényege, hogy a harmadik személyek által későn tett észrevételek legyenek a szabadalmi akta nyilvános részének részei, hogy ezzel akár felesleges perindítások is elkerülhetőek legyenek (hiszen a bíróság számára az akta nem nyilvános részei is hozzáférhetőek). Az EPI azt javasolja, hogy az UPP-rendszerben valamennyi észrevétel legyen az akta nyilvános része. Közérdek fűződik hozzá, hogy minden, a szabadalom érvényességét megkérdőjelező észrevétel bárki számára hozzáférhető legyen.

*Az ESZSZ Igazgatótanácsának (Administrative Council, AC) 145. ülése, München, október 14–15.*

Az SZTNH-t a jogi elnökhelyettes és a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője képviselte az ülésen.

Az AC elfogadta az Európai Szabadalmi Egyezmény végrehajtási szabályzatának módosításait.

Az AC jóváhagyólag nyugtázta elnökének tevékenységi jelentését, amely az AC elnöksége (Board) legutóbbi ülésének főbb eredményeiről tudósított.

Ezt követően az AC nyugtázta az egységes hatályú európai szabadalommal kapcsolatos fejleményekről szóló jelentést, amelyet az ESZH jogi elnökhelyettese ismertetett röviden.

Az ESZH vezetése és az AC egyaránt üdvözölte Olaszországot abból az alkalomból, hogy belépett az egységes hatályú európai szabadalom bevezetésére irányuló megerősített együttműködésbe.

Az SC elnöke tájékoztatást adott az SC előző ülésén történetekről, a portugál küldött pedig tájékoztatta a résztvevőket, hogy Portugália augusztusban ratifikálta az Európai Szabadalmi Bíróságról szóló megállapodást.

Az AC tudomásul vette a Szabadalmi Jogi Bizottság elnökének szóbeli jelentését a bizottság legutóbbi üléséről. Ehhez kapcsolódva az Egyesült Királyság delegációjának vezetője, a szabadalmi jogi harmonizációval foglalkozó B+ csoport elnöke számot adott a csoport legutóbbi, genfi plenáris üléséről, kiemelve, hogy elvi egyezség jött létre a harmonizáció céljait és elveit rögzítő dokumentumról, valamint arról, hogy a következő mintegy egyéves időszakban négy tematikus munkacsoportban kell folytatni a munkát.

*Az ESZSZ Költségvetési és Pénzügyi Bizottságának (Budget and Finance Committee, BFC) 113. ülése, München, október 22–23.*

Az ülésen a gazdasági főigazgató és a Jogi és Nemzetközi Jogi Osztály jogi ügyintézője képviselte az SZTNH-t.

Az ESZH elnöke ismertette az ESZH-n kívüli európai PCT-hatóságok által készített kutatási jelentések díjkedvezményéről szóló dokumentumot. Gratulált a Visegrádi Szabadalmi Intézet létrehozásának sikeréhez, és üdvözölte a PCT-hatóságok körében.

Az ESZH jogi elnökhelyettese ismertette a tagállamokkal való együttműködésről szóló előrehaladási jelentést. Az eredmények közül kiemelte, hogy a 32 nyelven elérhető „Patent Translate” program teljesen egyedülálló a világon. A 38 tagállam 28 nyelven és további 4 stratégiai jelentőségű nyelven (kínai, japán, koreai és orosz) működőképes volt már 2013 végére, azóta pedig további minőségjavító szolgáltatásokkal bővült a Google-lel szoros együttműködésben.

A BFC egyhangúan elfogadta a javaslatot arról, hogy az EPOQUE Net 2013. január 1-je óta hatályban lévő árképzési politikája változatlanul érvényben maradjon. Az ESZH jogi elnökhelyettese számolt be az EPOQUE Net projekt fejleményeiről.

A pénzügyi szabályzat és ezzel összhangban a pályázati útmutató felülvizsgálatára vonatkozó javaslatot a BFC összevontan tárgyalta. Az ESZH pénzügyi vezetője ismertette a főbb változásokat, amelyeket az ülést előkészítő háttéranyag mutatott be részletesebben.

A BFC jóváhagyólag nyugtázta az ESZH elnökének tájékoztatását a 2015. évre elfogadott költségvetés végrehajtásáról és a 2015. évi várható számviteli eredményekről. A költségvetés szerint az 2015. évi mérleg szerinti eredmény várhatóan meghaladja a 350 millió eurót, és mindössze 2,6%-kal marad el a 2014. évi 363 624 ezer eurós rekordnagyságú eredménytől.

A BFC elnöke által ismertetett, a 2016. évi díjak és árak kiigazítására vonatkozó javaslat szerint 2016-ban is folytatni kell a 2006-ban bevezetett, inflációalapú kétéves díjkiigazítás gyakorlatát. A BFC egyhangúan jóváhagyta a javaslatot.

Az ülés utolsó érdemi napirendi pontjaként a BFC a 2016. évi költségvetési tervet, valamint a 2017–2020. évi előrejelzéseket tárgyalta. Bemutatták a prezentációkban, hogy az ESZH 2016-ban is követni kívánja a 2011-ben jóváhagyott és 2014-ben frissített stratégiai célkitűzéseket a létszám és a beruházások vonatkozásában, a 2016. évi költségvetési feltételezések összhangban vannak a végrehajtásban elért eredményekkel.

*Az ESZSZ Igazgatótanácsa Albizottságának 17. ülése (Select Committee of the Administrative Council, SC), München, november 17.*

A felosztási kulcsról szóló új elnöki javaslat a korábbi ülésre előterjesztett javaslat főbb elemein nem változtatott, csupán kiegészítette azt egy olyan kiigazítási mechanizmussal, amely összesen 2,18% átcsoportosítását jelenti 15 tagállam javára.

A tagállami hozzászólásokat követően az SC elnöke szavazásra bocsátotta az új javaslatot. Ellenszavazatok és tartózkodások mellett az SC elfogadta a javaslatban foglalt felosztási kulcsot azzal a változtatással, hogy kötelező felülvizsgálatra csak ötvenente kerül sor. Magyarország részesedése az egységes hatályú európai szabadalmak fenntartási díjaiból 1,48% lesz a 2017 és 2022 közötti időszakban.

Az egységes hatályú szabadalom díjszabályzata kapcsán nem jött létre az elfogadáshoz megkívánt minősített többség, tekintettel az egységes hatályú európai szabadalmak adminisztrációjával kapcsolatos költségek viselésével kapcsolatos vitára.

Az SC elnöke bemutatta az egységes hatályú európai szabadalmakkal kapcsolatban fizetendő díjakról szóló szabályzat átdolgozott tervezetét.

*Az ESZSZ Igazgatótanácsa Albizottságának 18. ülése (Select Committee of the Administrative Council, SC), München, december 15.*

Az ülésen az SZTNH-t a jogi elnökhelyettes és a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője képviselte.

Az SC elnöke megnyitójában elmondta, hogy az ülés legfontosabb feladata, hogy jogi formába öntse és formálisan is elfogadja az egységes hatályú európai szabadalmak fenntartási díjainak felosztási kulcsáról, valamint a költségviselésről szóló szabályokat.

Az ESZH jogi és nemzetközi ügyekért felelős elnökhelyettese röviden ismertette az egységes hatályú szabadalmakra vonatkozó szabályzat végleges verzióját, amit a delegációk ellenszavazat nélkül elfogadtak.

Az elnökhelyettes ismertette a finanszírozási kérdésektől megtisztított díjszabályzat új 7. cikkét, amely előírja, hogy az ESZH az Európai Bizottsággal történő konzultációt követően



jelentést készít az SC részére az UPP-rendszernek az ESZH költségvetésére és a tagállamok fenntartásdíj-bevételeire gyakorolt pénzügyi hatásairól. A delegációk 24 igen szavazattal, 2 tartózkodás mellett elfogadták a díjszabályzatot.

Az ESZH elnöke összefoglalta a költségvetési és pénzügyi szabályzat tervezetét. Hangsúlyozta, hogy az ESZH egyik legfontosabb törekvése a UPP-rendszer adminisztrációs költségeinek minimális szinten tartása.

A hozzászólások után az ESZH képviselője ismertette a szabályzatnak a javaslatok figyelembevételével készült módosított változatát. Ezt követően az SC 18 igen és 2 nem szavazattal, 6 tartózkodás mellett elfogadta a költségvetési és pénzügyi szabályzatot.

*Az ESZSZ Igazgatótanácsának (Administrative Council, AC) 146. ülése, München, december 16–17.*

Az ülésen az SZTNH-t a jogi elnökhelyettes és a Jogi és Nemzetközi Főosztály jogi ügyintézője képviselte.

Az ESZH elnöke beszámolt az ESZH eddigi éves tevékenységéről. A részletes beszámoló sarokszámai és legfontosabb megállapításai a következők voltak: a bejelentések száma 5%-kal százalékkal nőtt az előző évihez képest, 58 000 bejelentés került közzétételre, ugyanakkor csökkentek az átfutási idők és a hátralékok; az ISO:9001 minőségirányítási rendszert kiterjesztették a szabadalom megadását követő adminisztrációra és a szabadalmi információs tevékenységre is; már 12 nemzeti hivatal használja a CPC-rendszert a szabadalmi osztályozásra; július óta 6 tagállam csatlakozott a *Quality@Source* projekthez; az ESZH PPH-megállapodást kötött a kanadai, a mexikói, a szingapúri, valamint az ausztrál hivatallal.

Ezután az ESZSZ egyes tisztségviselőinek hamarosan lejáró mandátumával kapcsolatos napirendi pontok következtek.

Az albizottság (*Select Committee, SC*) elnöke beszámolt az SC novemberi és decemberi üléséről. Elmondta, hogy az SC elfogadta az egységes hatályú európai szabadalmi rendszer működéséhez szükséges valamennyi szabályzatot.

Az ESZH elnöke bemutatta a kutatási együttműködési megállapodással rendelkező tagállamok egyes privilegizált bejelentői (kkv-k, természetes személyek, kutatóintézetek) által fizetendő kutatási díj csökkentésére vonatkozó javaslatát. Az igazgatótanács egyhangúlag jóváhagyta a javaslatot.

Az ESZSZ Technikai és Ügyviteli Bizottságának (*Technical and Operational Support Committee, TOSC*) elnöke beszámolt a bizottság 81. ülésén megvitatott kérdésekről, így a CPC-osztályozás és a *Quality@Source* rendszer bevezetésének előrehaladásáról.

A Költségvetési és Pénzügyi Bizottság (*Budget and Finance Committee, BFC*) elnöke beszámolt a bizottság 113. ülésén történekről. Külön kiemelte, hogy a bizottság egyhangúlag támogatta azt az előterjesztést, amely szerint a Visegrádi Szabadalmi Intézet (és a többi

európai PCT-hatóság) által készített nemzetközi kutatási jelentés esetében csökkenne a kiegészítő európai kutatási jelentés után fizetendő díj.

Raimund Lutz (ESZH) bemutatta az ESZH által folyósított nyugdíjak adókiegészítési rendszerének módosítására vonatkozó javaslatot. A módosítás azokra a nyugdíjasokra vonatkozna, akik 2009. január 1-je előtt csatlakoztak az ESZH-hoz. A változtatásra azért van szükség, mert a személyi jövedelemadóra vonatkozó nemzeti szabályok különbözősége miatt előfordul, hogy túlkompenzációra kerül sor, amit az új számítási mód kiküszöbölne. A javaslat szerint az eddigi havi részletek helyett évente egy összegben fizetne kiegészítést az ESZH a nyugdíjak után az egyes nemzeti jogok alapján fizetendő jövedelemadó 50%-ának a mértékéig. További változást eredményezne, hogy igazolni kellene az ESZH felé a tagállami jövedelemadó összegét és megfizetését.

Ezt követően személyzeti és munkaügyi kérdések megvitatása következett.

Végül az AC egyhangúlag elfogadta az Európai Szabadalmi Szervezet 2016-ra szóló költségvetését, valamint a 2017 és 2020 közötti időszakra szóló költségvetési előrejelzést.

*Az Európai Szabadalmi Akadémia (European Patent Academy, EPA) által szervezett szemináriumok és továbbképzések*

Az EPA szervezésében 2015 második felében a következő külföldi szemináriumok és továbbképzések valósultak meg:

- „Az európai szabadalmi rendszer a bejelentéstől a szabadalom megadásáig”, Róma, július 7–9.;
- „Hatékony párbeszéd a szabadalmi elbírálók és a szabadalmi ügyvivők/bejelentők között), Madrid, október 20–22.;
- „Szakértői szeminárium a szabadalom tárgyának kibővítéséről”, Berlin, november 11–13.;
- „Szükséges tudnivalók a szellemi tulajdonról EU-tisztségviselők számára”, Brüsszel, december 2–3.

*Egyéb ESZSZ-vonatkozású rendezvények*

Az ESZSZ keretében a következő témájú rendezvényekre került sor 2015 második felében:

- Espacenet-találkozó, Vilnius, július 7–8.;
- EPOQUENET-felhasználók éves találkozója, Hága, október 20–21.;
- szabadalmi információs konferencia, Koppenhága, november 10–12.

## **AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA SZELLEMI TULAJDONÉRT FELELŐS MUNKACSOPORTJAINAK MUNKÁJÁBAN, ILLETVE EGYÉB UNIÓS RENDEZVÉNYEKEN VALÓ RÉSZVÉTEL**

Az SZTNH munkatársai továbbra is rendszeresen részt vettek a Brüsszelben, illetve az egyéb helyszíneken tartott munkacsoporti és szakértői üléseken, konferenciákon. Téma szerinti és időrendi csoportosításban az ülések a következők voltak:

- az Egységes Szabadalmi Bíróságról (ESZB) szóló megállapodás hatálybalépését követően a bíróság működésének haladéktalan megkezdése céljából teendő előkészítő lépések koordinálása érdekében létrehozott előkészítő bizottság ülései, Brüsszel, július 10., szeptember 3., október 19., december 7–8.;
- az EU Tanácsa szellemi tulajdonnal foglalkozó tanácsi munkacsoportjának ülései, Brüsszel, szeptember 3., szeptember 16., november 4.;
- az ESZB előkészítő bizottsága humánerőforrás- és képzési csoportjának ülései, Brüsszel, szeptember 29., november 20.;
- a Versenyképességi Tanács ülése, Luxemburg, október 1.;
- az ESZB bírósági díjakkal foglalkozó munkacsoporti ülései, London, október 15., Párizs, október 27., London, november 12.;
- az ESZB előkészítő bizottsága pénzügyi munkacsoportjának ülése, Párizs, október 28.

## **AZ EURÓPAI UNIÓ BELSŐ PIACI HARMONIZÁCIÓS HIVATALÁVAL (BPHH) FOLYTATOTT EGYÜTTMŰKÖDÉS FŐBB ESEMÉNYEI**

*A BPHH 14. kapcsolattartó ülése a védjegyekről, Alicante, október 6–7.*

Az ülésen a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály helyettes vezetője és a Nemzetközi Védjegy Osztály vezetője képviselte az SZTNH-t.

A kapcsolattartó ülést megelőző napon került sor a nemzetközi védjegyjogosultak egyesülete (INTA) szervezésében létrejött szakmai konferenciára, amelynek célja az volt, hogy a hatóságok képviselői konkrét szakmai témakörök kapcsán megismerhessék az egyes ipari szektorok nézőpontját, tapasztalatait.

Az ülés elsődleges témája az európai védjegy jog reformját jelentő törvénycsomag átültetésével kapcsolatos kérdések megvitatása volt. Mindezek mellett az együttműködési alap és a konvergenciaprogram egyes projektjeiről is szó esett.

A BPHH képviselője áttekintést nyújtott az együttműködési alap projektjeinek átültetéséről. Eddig 348 implementáció történt meg, és bár a program hivatalos határideje lezárult, ezért új igényeket már nem tudnak fogadni, néhány, még folyamatban lévő implementáció

miatt az összesített adatok változni fognak. Ezt követően a konvergenciaprogram projektjeiről hallhattak beszámolót a résztvevők.

A következő napirendi pontban a közrend mint feltétlen lajstromozást gátló ok önálló napirendi pont alatt került megvitatásra. A témában három előadás hangzott el.

A BPHH módszertani útmutatójának ciklikus felülvizsgálatából fakadó aktuális eredményeket az úgynevezett tudáskörök (knowledge circle) tematikáira bontva mutatták be. A BPHH képviselője arról tájékoztatta a plénumot, hogy a szokásos éves felülvizsgálat mellett a védjegyjogi reform implementálása miatt 2016-ban egy extra felülvizsgálattal is számolni kell.

Ezután workshopok keretében a következő témák kerültek bemutatásra:

- változások a feltétlen kizáró okok körében az európai védjegyjogi reform tükrében;
- változások a viszonylagos kizáró okok körében az európai védjegyjogi reform tükrében;
- változások a lajstromozási és az eljárásjogi kérdésekben az európai védjegyjogi reform tükrében;
- változások az áruk és szolgáltatások területén az európai védjegyjogi reform tükrében;
- használat.

*A BPHH 14. kapcsolattartó ülése a formatervezési mintákról, Alicante, október 13–14.*

Az ülésen az Iparjogvédelmi Jogi Osztály vezetője és a Mintaoltalmi Osztály elbírálója képviselte az SZTNH-t.

Az ülés napirendjén a következő kérdések szerepeltek:

*Szakmai együttműködés – legújabb fejlemények*

A BPHH beszámolt a CP4 és a CP5 projekt lezárulásáról, valamint az ESZH-val és a WIPO-val folytatott nemzetközi együttműködés eredményeiről.

*Konvergenciaprogram*

A CP6 témájában az ír és az észt hivatal tartott előadást a közös gyakorlatot ismertető, elkészült dokumentum részletes bemutatásával. A CP7 projekt tárgyában a spanyol hivatal ismertette az eddig elért eredményeket.

*Gyakorlat és esetjog – fejlemények*

Az EU Törvényszékének gyakorlatából három friss jogeset került kiemelésre és ismertetésre.

*Az Európai Bizottság formatervezési mintákkal kapcsolatos gazdasági és jogi tanulmányainak eredménye*

A tanulmányok kapcsán a vita főként a pótalkatrészekre vonatkozott. Az Európai Közösségek Védjegyszövetsége (European Committies Trade Mark Association, ECTA) úgy vélte, hogy a pótalkatrészek piacának teljes liberalizációja nem lesz megvalósítható; kérdésként vetette fel ugyanakkor, hogy nem lenne-e járható út a pótalkatrészek korlátozottabb, 5-8 éves időszakra történő oltalma.

*Helyfenntartó szöveget vagy képet tartalmazó minták*

A témában a német hivatal tartott problémafelvető előadást, kiemelve, hogy nem világos: az ilyen minták elfogadhatók-e.

Az ülés során négy témában zajlott le ún. „workshop”:

- az elsőbbbségi igények vizsgálatával kapcsolatos gyakorlat;
- a minta szerint termék valamely részének megjelölésével kapcsolatos gyakorlat;
- a közösségi rendelettel kapcsolatos szakmai javaslatok;
- a mintán fennálló jogok bejegyzésével kapcsolatos gyakorlat (a Marques előadása alapján).

*A BPHH Hamisítás Elleni Megfigyelőközpontjának plenáris ülése, Alicante, október 21–22.*

A SZTNH-t a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület titkára képviselte.

Az EU soros elnökségét ellátó Luxemburg képviselője röviden összefoglalta a folyamatban lévő projekteket, beleértve az üzleti titokra vonatkozó irányelv állását, a szerzői jogra vonatkozó változásokat.

A megfigyelőközpont igazgatója egy videó bemutatásával öt fő irányvonalat határozott meg: tudatosságnövelés – szintén a kkv-k és a fiatalok felvilágosításának kiemelésével, jogérvényesítés jogi- és nemzetközi tevékenység, IP és digitális világ, gazdaság és statisztikák.

Az Európai Parlament képviselője aláhúzta a megfigyelőközpont függetlenségének és céljainak támogatását, az egyensúly megtalálásának fontosságát az átláthatóság és jogszerűség terén a privát szektor esetében is. Az EU gazdaságának úgy kell működnie, hogy támogassa a szabad kereskedelmet, biztosítsa az újítók elismerését, valamint a fogyasztók jogát a megbízható termékekhez.

*A 2015. évi tevékenység áttekintése*

A BPHH elnöke rámutatott az egyre szorosabbá váló együttműködésre a nemzetközi szervezetek, például az Europol, Eurojust között, valamint a nemzeti rendőri szervekkel és a vámhatóságokkal, különös tekintettel a jogérvényesítés hatékonyabbá tételét célzó továbbképzések és a tapasztalatcserét célzó szemináriumok fontosságára. Kitért többek között a

folyamatban lévő kutatásokra, az önkéntes együttműködéssel kapcsolatos példákra, az árva művek adatbázisára, az üzleti titokkal kapcsolatos szabályozásra.

Az Európai Bizottság képviselője ismertette a jelenlegi és a jövőben tervezett feladatokat, kiemelve a megfigyelőközpontnak szánt szerepet. Beszélt a szerzői jogi reformokról, beszámolt a tulajdonjogok érvényesítéséről szóló irányelv felülvizsgálatáról, a hamisítás kkv-kra gyakorolt hatásáról, a szabályozási keretek változtatásáról, amennyiben ez szükséges.

#### *Fogyasztóvédelem*

A Bizottság képviselője elmondta, hogy a fogyasztóknak nagy problémát jelent a tartalmak esetében megítélni azok legális vagy éppen ellenkező voltát, ezért meg kell fontolni a szerzői jogi keretek felülvizsgálatát ebből a szempontból is. A megfigyelőközpont bemutatta a három legfontosabb projektet: a zenei tartalmakra vonatkozó kísérleti projektet, a jogszerű tartalmak kínálatát, valamint a szerzői joggal kapcsolatban összegyűjtött, gyakran ismétlődő kérdések gyűjteményét.

#### *Vállalkozások*

A megfigyelőközpont képviselője idézett a témával kapcsolatos tanulmányából, amely szerint az IP-oltalommal (védjegy, dizájn, szabadalom) rendelkező cégek 20%-kal magasabb fizetést tudnak biztosítani, mint azok, akik nem rendelkeznek ilyen jogokkal, ezért is lenne fontos a kkv-k kiemelt támogatása. Ezt követően az üzleti titok és szabályozási háttere, valamint alkalmazási köre került szóba, kitérve a kkv-k és az üzleti titok kapcsolatára. Ezt követően az OECD és a BPHH közös projektjéről hallhattak beszámolót a résztvevők, amelyben a hamisítás fő trendjeit gyűjtötték össze, valamint a három szektorális tanulmányról, amelyek elsősorban a hamisítás következtében kieső bevételekre, a megszűnő munkahelyekre és az adóvesztéségre fókuszálnak.

#### *Jogsértések*

A megfigyelőközpont ismertette a hamisítással kapcsolatos Europol–BPHH közös tanulmányt, kiemelve a szabad kereskedelmi zónák és az e-kereskedelem által a szervezett bűnözés számára nyújtott lehetőségeket. Az Interpol észrevétele a tanulmánnyal kapcsolatban – amellet, hogy támogatta a kezdeményezést – az volt, hogy hasznos lenne több rendőrségi adatot publikálni a lefoglalt termékekről.

Az Unifab beszámolt arról a kutatásról, melyet a hamisítás és a terrorizmus kapcsolatáról készítettek: eszerint a hamisításból befolyt bevételek világviszonylatban a második helyen állnak a bűncselekményekből származó bevételek között.

A megfigyelőközpont a téma összefoglalásaként megállapította, hogy javasolt az önkéntes együttműködésre vonatkozó gyakorlat összegyűjtése, ennek érdekében fontos a nemzetközi összefogás. Végül felhívta a résztvevőket a megfigyelőközpont felméréseinek terjesztésére.

*A BPHH Igazgatótanácsának (Administrative Board, AB) 50. és Költségvetési Bizottságának (Budget Committee, BC) 48. ülése, Alicante, november 24–26.*

Az üléseken az SZTNH részéről a jogi elnökhelyettes mint az AB elnöke, valamint a Védjegy és Mintaoltalmi Főosztály helyettes vezetője vett részt.

*Az AB 50. ülése*

Először a konvergenciaprogram CP6 és CP7 számú projektjéről hallhattak részleteket a résztvevők. A hozzászólásokat követően a plénum egyhangúlag jóváhagyta a közös gyakorlatokat, valamint az átültetésükre vonatkozó ütemezést.

A következő napirendi pont keretében a BPHH felülvizsgált módszertani útmutatójának a megerősítése következett. A BPHH elnöke röviden ismertette a ciklikus felülvizsgálat munkamódszerét, majd sikerként könyvelte el, hogy ismét növekedett a tervezetek kapcsán beérkezett észrevételek száma. A módosult módszertan tartalmi elemeiről, valamint a rendkívüli felülvizsgálat folyamatáról a BPHH jogi igazgatóhelyettese tartott előadást. Végül személyzeti és munkaügyi kérdések megvitatására került sor.

*Az AB és BC együttes ülése*

A BPHH vezetése a BPHH és a megfigyelőközpont éves jelentését, valamint stratégiai tervezését prezentálta három szakaszban. Első lépésben a jelenlegi stratégiai terv 2015-ben megvalósított céljait, valamint az intézmény által elért eredményeiket mutatta be a BPHH elnöke.

A második szakaszban a BPHH elnöke az együttműködési alap és a konvergenciaprogram eredményeiről számolt be. Mindkét együttműködési forma sikerének megerősítését látja a védjegyreform eredményében, hiszen a jogalkotás utólag a futó együttműködés kereteit leképezve erősítette meg az eredeti célkitűzéseket.

A BPHH elnöke a stratégiai tervezés kapcsán kifejtette, hogy az új stratégia véglegesítésének és megvalósításának alapfeltétele – különösen az együttműködési programok tekintetében – a védjegyreform eredményeinek hatálybalépése, ezért kérte a belátható hosszúságú átmeneti időszakra a meglévő stratégiai terv hatályának a meghosszabbítását az AB Költségvetési Bizottságtól. A plénum egyhangúlag megszavazta a jelenlegi stratégiai terv meghosszabbítását.

A következő napirendi pont alatt a BPHH elnöke a BPHH 2016-os munkatervét ismertette. Elsődleges célkitűzés a védjegyreform eredményeinek az átültetése, amelynek három fő területét jelölte meg: az eljárás modernizálását, a névváltozásokat és az Európai Védjegy- és Mintaoltalmi Hálózat működtetésével kapcsolatos rendelkezéseket.

A BPHH elnökhelyettese beszámolt a költségvetési fegyelemmel kapcsolatos intézményközi együttműködésről, majd az Európai Bizottság képviselője ismertette a védjegyjogi reform elfogadása kapcsán a következő lépéseket.



### *A BC 48. ülése*

A 2015. évi költségvetés végrehajtásával kapcsolatos beszámolók keretében ismertették a költségvetés végrehajtásának legfontosabb részleteit. Kiemelték, hogy 16 millió eurós megtakarítást sikerült elérni a tervezetthez képest alacsonyabb projekt- és fordítási kiadások miatt. Az éves bevételi szám 206 millió euró körül várható, ami magasabb az eredeti tervhez képest. A BPHH elnökhelyettese ismertette a stratégia terv végrehajtásának pénzügyi következményeit.

A következő napirendi pont keretében a BPHH elnöke vezette fel az új pénzügyi rendeletet és annak végrehajtási szabályzatát, majd különböző munkatervek bemutatása következett.

## **KÉT- ÉS TÖBBOLDALÚ HIVATALKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉSI TEVÉKENYSÉG**

Szeptember 17-én kétoldalú hivatalközi megbeszélésre került sor az SZTNH-ban a kínai Állami Szellemtulajdon-védelmi Hivatal és az SZTNH delegációja között.

Október 12-én a kínai Állami Szellemtulajdon-védelmi Hivatal elnöki delegációja látogatott az SZTNH-ba. A találkozón a két hivatal elnöke kétoldalú megállapodást írt alá a szabadalmak engedélyezésének gyorsításáról. A megállapodás értelmében 2016. március 1-én a kínai és a magyar hivatal között is elindul a Patent Prosecution Highway (PPH) elnevezésű kísérleti projekt.

Július 28-án Prágában folytattak megbeszélést a visegrádi országok szellemtulajdon-védelmi hivatalainak képviselői a Visegrádi Szabadalmi Intézet témájában.

Szeptember 1. és 2. között az SZTNH munkatársai részt vettek a VSZI-ről szóló szakértői találkozón Varsóban.

Október 7-én Genfben, a WIPO-közgyűlések margóján az SZTNH elnöke megbeszélést folytatott az Izraeli Szabadalmi Hivatal vezetőjével.

Október 19-én az SZTNH-ban tett látogatást a Szellemi Tulajdon Világszervezetének (WIPO) főigazgatója. A megbeszélésen a főigazgató és az SZTNH elnöke megvitatta a WIPO-tagállamok nemrég lezajlott közgyűléssorozatának eredményeit, a Visegrádi Szabadalmi Intézet PCT-hatósággá történt kijelölését, valamint a 2015. október 20. és 21. között Budapesten megrendezett, földrajzi árujelzőkről szóló regionális szimpóziummal kapcsolatos kérdéseket. Budapesti programja keretében a főigazgatót fogadta a köztársasági elnök és a Magyar Tudományos Akadémia elnöke is.

Október 20-án az Európai Unió Belső Piaci Harmonizációs Hivatalának elnöke folytatott megbeszélést a hivatal munkatársaival az SZTNH-ban. A találkozón a felek megvitatták többek között az EU védjegyjogi reformjával, a BPHH és az SZTNH közötti együttműködéssel kapcsolatos kérdéseket. A BPHH elnökét fogadta az Igazságügyi Minisztérium he-

lyettes államtitkára, majd beszédet mondott a földrajzi árujelzőkről szóló regionális szimpóziumon.

Október 21-én a védjegyhatóságként is működő Kínai Ipari és Kereskedelmi Igazgatóság (SAIC), valamint a Mexikói Iparjogvédelmi Hivatal és az SZTNH delegációja között folytat megbeszélések.

December 7-én Pozsonyban tartották a VSZI Igazgatótanácsának előzetes ülését, amelyen az SZTNH elnöke, jogi és műszaki elnökhelyettese, gazdasági főigazgatója, valamint a HIPAvilon Nonprofit Kft. iparjogvédelmi igazgatója vett részt.

December 14-én Genfben, Magyarország Állandó Képvisletén került sor a VSZI Igazgatótanácsának első ülésére. Az ülésen Magyarországot az igazgatótanács kinevezett tagjaként az SZTNH elnöke képviselte. Az igazgatótanács számos fontos kérdésben hozott döntést. Elfogadta eljárási szabályzatát, döntött elnöki tisztségének az elkövetkezendő négy évben történő betöltéséről, kinevezte dr. Gárdonyi Márk Nándort a VSZI igazgatójává a 2015. december 15-től 2016. június 30-ig terjedő időszakra. Az igazgatótanács intenzív tárgyalásokat folytatott továbbá a VSZI-megállapodáshoz tartozó végrehajtási szabályzat tervezetének szövegéről is.

A VSZI Igazgatótanácsa ülését követően került sor a VSZI és a WIPO Nemzetközi Irodája közötti megállapodás aláírására. E megállapodás rögzíti azokat a feltételeket, amelyek alapján a VSZI a Szabadalmi Együttműködési Szerződés (PCT) szerinti nemzetközi kutatási és nemzetközi elővizsgálati szervként járhat el. A megállapodást a VSZI nevében az igazgatótanács négy tagja, a nemzetközi iroda részéről pedig Francis Gurry, a WIPO főigazgatója látta el kézjegyével. A megállapodást a szükséges formák teljesítését követően teszik közzé 2016 első negyedében.

## **AZ SZTNH KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL MEGVALÓSULT, A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEHEZ KAPCSOLÓDÓ NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEK**

Szeptember 14. és 15. között került megrendezésre a Semmelweis Egyetemen a WIPO regionális találkozója a technológiatranszfer témájában.

Szeptember 18-án az SZTNH adott otthont a kínai szabadalmi rendszert bemutató szemináriumnak. A szeminárium célja annak bemutatása volt, hogy a magyarországi cégek hogyan tudják kihasználni a kínai szabadalmi rendszert annak érdekében, hogy a lehető legnagyobb értéket hozzák létre, és megfelelő védelmet biztosítsanak szabadalmaiknak.

Október 20-án az SZTNH-ban került megrendezésre a kínai védjegyrendszert bemutató szeminárium abból a célból, hogy megismertesse az európai és ezen belül a magyar közönséget a kínai védjegyrendszerrel.

Október 20–22-én az SZTNH és a WIPO közösen rendezte meg Budapesten a földrajzi árujelzőkről szóló regionális szimpóziumot. Az eseményt dr. Fazekas Sándor földművelés-

ügyi miniszter nyitotta meg. A nagyszabású rendezvény közel 200 résztvevője – szellemi tulajdonnal foglalkozó szakértők, az egyetemek képviselői, a nemzeti közigazgatás tisztségviselői, a földrajzi árujelzők birtokosai, a nem kormányzati szervek képviselői – előadásokat hallhatott többek között a földrajzi árujelzők társadalmi-gazdasági hatásáról, arról, hogyan lehet a szellemi tulajdon-védelmet felhasználni az árucikkek brandépítő stratégiájában, valamint a földrajzi árujelzők menedzseléséről.

Október 11–13-án Budapesten zajlott az SZTNH és a BPHH közös szervezésében a szellemi tulajdon-jogok érvényesítéséről szóló regionális szeminárium.

### **A SZELLEMI TULAJDON VÉDELMEVEL KAPCSOLATOS EGYÉB NEMZETKÖZI RENDEZVÉNYEKEN VALÓ HIVATALI RÉSZVÉTEL**

Az SZTNH munkatársai az év második felében is számos alkalommal képviselték a hivatalt különböző szakmai konferenciákon és üléseken. A jelentősebb rendezvények a következők voltak:

- IP Week@SG nemzetközi konferencia, Szingapúr, augusztus 25–26.;
- az Európai Design Szövetségek Irodája elnökségi ülése, Stockholm, szeptember 3–4.;
- az Oroszországi Föderáció Szellemi tulajdon-védelmi Hivatala és a WIPO közös szervezésében megtartott konferencia, Moszkva, szeptember 23–24.;
- a Közösségi Növényfajta-hivatal Igazgatótanácsának ülése és az ahhoz kapcsolódó szeminárium, Angers, szeptember 30. – október 1.;
- a földrajzi árujelzőkről szóló konferencia Grúzia Szellemi tulajdon-védelmi Hivatala és a WIPO közös szervezésében, Tbiliszi, szeptember 30. – október 1.